

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.304/2022/16.

A felperes:

Ügyész ((cím))

A felperes képviselője:

(X) Főügyészség ((....) osztályvezető ügyész

Az alperes:

(anyavállalat neve) Magyarországi Fióktelepe ((címe))

Az alperes képviselője:

Dr. Balogh László ügyvéd ügyvéd címe.)

A per tárgya:

fogyasztók jogainak megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 9.P.21.441/2021/45.

A fellebbezést benyújtó félek:

felperes 9.P.21.441/2021/49.

alperes 9.P.21.441/2021/48.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a Magyar Államot, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 320.000 (háromszázhuszezer) Ft elsőfokú perköltséget.

Mellózi az alperes illetékfizetésre kötelezését.

Megállapítja, hogy a feljegyzett 36.000 (harminchatezer) Ft elsőfokú és 96.000 (kilencvenhatezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes a (anyavállalat neve) (a továbbiakban: anyavállalat) külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, a Kecskeméti Törvényszék Cégbírósága (...). számon jegyezte be. Fő tevékenységi köre követelés behajtása, képviselőre jogosult tagjai (két tag neve).

[2] Az (internetes honlap 1. neve) és az (internetes honlap 2. neve) internetes honlapokat 2007. július 1. napjától üzemeltette az (A.) Kft. A hirdetni kívánó személyek a regisztrációt követően a honlapra az általuk eladni kívánt ingatlanok adatait tartalmazó hirdetéseket tölthettek fel. A regisztráció során a szolgáltatást igénybe vevő nyilatkozatot tett arra, hogy a regisztrációs szabályzatot és díjtáblázatot elfogadta, azt megismerte. A hirdető visszaigazolásával a szolgáltató és a hirdető között szerződés jött létre, amelynek tartalmát a Hirdetési Szabályzat általános szerződési feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) határozta meg. A vállalkozással szerződő fogyasztók a szolgáltatást 30 napig ingyenesen, ezt követően díjfizetés ellenében vehették igénybe. A szolgáltató 2009. augusztusát követően azt a gyakorlatot folytatta, ha a díjtartozás nem került megfizetésre, nem volt lehetőség a szerződés felmondására vagy a hirdetés törlésére. Késedelembe esés esetére késedelmi pótlék és kötbér került felszámításra: a késedelmi kötbér mértéke napi 1 %, a késedelmi pótlék mértéke pedig a meg nem fizetett hirdetési díj évi 39 %-a volt.

[3] A honlapot 2010. szeptember 26. napjáig különböző gazdasági társaságok üzemeltették, amelyek közül az (A.) Kft. és az (E.) Kft. felszámolással, a (W. cég) cég pedig törlés útján szűnt meg.

[4] A működtető gazdasági társaságok között különböző időpontokban, különböző tartalommal engedményezési szerződések jöttek létre.

[5] Az anyavállalat a 2017. július 19. napján kelt, az (I.cég).-val és a (W. cég)-val kötött követelés átruházásról szóló szerződésekkel szerzett a honlapok üzemeltetésével kapcsolatos jogosultságokat és az annak működése során keletkezett követeléseket.

[6] Az alperes 2019. januártól a szolgáltatási szerződésekből 2009-2013/2014. években keletkezett késedelmi díj és kötbérkövetelések megfizetése iránt kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásokat túlnyomórészt az anyavállalat képviselőjében, kisebb részben saját nevében.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében kérte megállapítani, jogszabálysértő az alperes azon tevékenysége, amely szerint az (internetes honlap 1. neve) és az (internetes honlap 2. neve) internetes oldalakon keresztül az (A.) Kft. által 2007. július 1. napjától 2009. február 28. napjáig, az (E.) Kft. által 2009. március 1. napjától 2009. augusztus 13. napjáig, az (E.E.) Ltd. által 2009. augusztus 14. napjától 2010. május 29. napjáig, a (W. cég) által 2010. május 30. napjától 2010. szeptember 26. napjáig, az (E.E.) Ltd. által 2010. szeptember 27. napjától 2011. december 28. napjáig nyújtott internetes hirdetési szolgáltatás igénybevételére irányuló, fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésekből származó, az (A.) Kft. által 2009. március 1. napján az (E.) Kft.-re, az (E.) Kft. által 2009. augusztus 14. napján az (E.E.) Ltd.-

re, az (E.E.) Ltd. által 2010. május 30. napján a (W. cég)-ra, majd a (W. cég) által 2011. szeptember 27. napján az (E.E.) Ltd.-re engedményezett követelések engedményesként történő érvényesítésével a fogyasztók széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körét érintő jogszabálysértő tevékenységet végez. Kérte annak megállapítását, hogy az ítélet hatálya azokra a fogyasztókra terjed ki, akikkel szemben a jogszabálysértő tevékenység keretén belül került sor fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésére azzal, hogy a fogyasztók egyedi igényérvényesítésük során az érintett jogosulti csoporthoz való tartozásukat a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem felmutatásával igazolhatják. Kérte az alperes kötelezését a jogsértő tevékenység abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltásra. Kérte annak elrendelését is, hogy az alperes saját költségén közleményt tegyen közzé, amely tartalmazza, hogy a bíróság az alperes tevékenységét milyen tények és körülmények alapján, milyen indokok mentén találta jogsértőnek. Kötelezze az alperest, hogy a bíróság által megállapított szövegű közleményt az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül 48 órára egy a bíróság által megállapított országosan ismert internetes hírportál címlapján teljes szöveggel tegye elérhetővé, továbbá kötelezze a felmerült perköltség megfizetésére.

[8] Az érvényesített jog alapjául a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: rPtk.) 685. § d) és e) pontját, a 247. § (2) bekezdését, 301. § (1) bekezdését, 209. § (1) bekezdését, a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. tv. (a továbbiakban: Fgytv.) 1. § (1) bekezdését, 2. § a), b), l) pontjait, 39. § (1), (3) bekezdését, 38. § (2) és (3) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 6:193. § (1) és (2) bekezdését, 3:3. §-át, a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. tv. (a továbbiakban: Ftv.) 1.§ (1) bekezdését, 2. § b) pontját, 3. § (1) bekezdését, 10. § (1) bekezdését, továbbá a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 06.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. § j) pontját jelölte meg. Előadta, a honlapokon üzemeltetett szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szerződések az ÁSZF-ek szerinti tartalommal kerültek megkötésre. A honlapokon hirdető természetes személyek az Fgytv. 2. § a) pontja szerinti fogyasztónak minősülnek, a honlapokat üzemeltetők pedig az Fgytv. 2. § b) pontja alapján vállalkozások, ezért a köztük létrejött szerződések az Fgytv. 2. § l) pontja alapján a törvény hatálya alá tartoznak.

[9] Állította, az alperes a fogyasztók érdekeit sértő jogsértő tevékenységet folytat, amely megalapozza a közérdekű keresetindítást.

[10] Az alperes jogsértő magatartását elsődlegesen abban jelölte meg, hogy az alperes olyan követeléseket érvényesít a fogyasztókkal szemben, amelyeknek nem engedményese sem önmaga, sem pedig az anyavállalat, ezért azok nem illetik meg. Részletesen kifejtett indokai szerint az alperes által képviselőként kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásokban a 2011. december 29. napját megelőzően keletkezett alapjogviszonyból származó követeléseknek az anyavállalat nem volt engedményese.

[11] Másodlagos hivatkozása szerint azzal, hogy az anyavállalat nevében az Ftv. 10. § (1) bekezdésébe ütköző módon képviselőként kezdeményezett fizetési meghagyásos és peres eljárásokat, jogszabálysértően járt el. Hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Pkf.III.20.083/2021/2. számú végzésére, amelyben a bíróság rámutatott, hogy az alperes a külföldi vállalkozás képviselőjeként nevében nem járhat el, követelést nem érvényesíthet.

[12] Harmadlagosan azért jogszabálysértő az alperes tevékenysége, mert tisztességtelen mértékű késedelmi kamat, kötbér, illetőleg pótlék iránti követelést érvényesít.

[13] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 24. § (1) bekezdés a) pontja és 176. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Állította, a keresettel érintett személyek nem

minősülnek a fogyasztóinak, velük szerződéses jogviszonyban nem állt, részükre szolgáltatást nem nyújtott, közte és a felperes által meghatározott személyek között jogviszony nem állt fenn. A fizetési meghagyásos eljárásokban a kötelezettek nem fogyasztók, az engedményezett követelések végrehajtása iránt indított eljárásokban pedig az alperes nem vállalkozás. A felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval, így a közérdekű per megindításának feltételei nem állnak fenn.

[14] Érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy az érintett eljárásokban az anyavállalatot jogszerűen képviselhette, mert a cégnyilvántartásról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. tv. (a továbbiakban: Ctv.) 63. §-a alapján a fióktelep az alapító szervezeti egységének minősül.

[15] Előadta, a 2011. december 29. napján kelt szerződéssel a szolgáltatói szerződés alapján keletkezett követelésállomány is átruházásra került, azt a szerződés mellékletét képező adatbázis tartalmazza. Hivatkozott arra, az engedményezési szerződés létrejöttét és annak tartalmát harmadik személy, így a felperes nem kifogásolhatja. Az engedményezési szerződésre vonatkozó szabályok formakényszerszerűen nem írnak elő, annak esetleges érvénytelensége az adós fizetési kötelezettségét nem befolyásolja.

A kötelezettnek nincs keresetösségi joga arra, hogy az engedményezés alapját képező jogügylet érvénytelensége megállapítását kérje.

[16] Az ÁSZF-ek késedelmi díjra, kötbérre, eljárási költségre vonatkozó rendelkezéseinek vizsgálata a jelen pernek nem lehet a tárgya, mert nem kötött fogyasztási szerződést és a fogyasztói szerződések érvénytelenségének, így az ÁSZF tisztességtelenségének vizsgálatához a szerződést kötő felek perbenállása szükséges.

[17] Hivatkozott arra, ha a képviselettel kapcsolatos felperesi álláspont helytálló, úgy megállapítható, hogy az eljárásokban álképviselőként járt el. Állította, hogy az anyavállalat jogosult törvényes képviselője minden, a fizetési meghagyásos és végrehajtási eljárásokban végzett eljárási cselekményét utólag jóváhagyta.

Az elsőfokú ítélet

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azon tevékenysége jogszabálysértő, amely szerint a 2018. december 5. megalakulását követően az (internetes honlap 1. neve) és az (internetes honlap 2. neve) internetes oldalakon keresztül az (A.) Kft. által 2007. július 1. napjától 2009. február 28. napjáig, az (E.) Kft. által 2009. március 1. napjától 2009. augusztus 13. napjáig, az (E.E.) Ltd. által 2009. augusztus 14. napjától 2010. május 29. napjáig, a (W. cég) által 2010. május 30. napjától 2010. szeptember 26. napjáig, az (E.E.) Ltd. által 2010. szeptember 20. napjától 2011. december 28. napjáig nyújtott internetes hirdetési szolgáltatás igénybevételére irányuló, fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésekből származó, az (A.) Kft. által 2009. március 1. napján az (E.) Kft.-re, az (E.) Kft. által 2009. augusztus 14. napján az (E.E.) Ltd.-re, az (E.E.) Ltd. által 2010. május 30. napján a (W. cég)-ra, majd a (W. cég) által 2011. szeptember 24. napján (E.E.) Ltd.-re, az (E.E.) Ltd. 2011. december 29. napján a (W. cég)-ra, a (W. cég) által 2013. július 14. napján az (I.cég)-ra, továbbá az (I.cég). és a (anyavállalat neve) közötti 2017. július 19. napján és ugyancsak 2017. július 19. napján a (W. cég) és a (anyavállalat neve) közötti megállapodással a (anyavállalat neve)-re engedményezett követeléseket a fogyasztók széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körével szemben fizetési meghagyás útján a (anyavállalat neve) jogosult képviseletében érvényesít. Megállapította, az ítélet hatálya azokra a fogyasztókra terjed ki, akikkel szemben a jogszabálysértő tevékenység eredményeként került sor fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésére

azzal, hogy a fogyasztók egyedi igényérvényesítésük során az érintett jogosulti csoporthoz való tartozásukat a fizetési meghagyás kibocsájtása iránti kérelem felmutatásával igazolhatják. Kötelezte az alperest a jogsértő tevékenység abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte továbbá, hogy az alperes saját költségén az ott meghatározott módon az elsőfokú ítéletben megszövegezett tartalmú közleményt teljes szöveggel tegye közzé, az ezt meghaladó keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 18.000 Ft eljárási illeték megfizetésére.

[19] Elsődlegesen az alperes alaki kifogását vizsgálta és azt alaptalannak ítélte. Megállapította, hogy az Ügyész felperes a Pp. felhívott rendelkezései és az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján perbeli jogképességgel rendelkezik, ezért az eljárás megszüntetésének nincs helye. A perbeli legitimáció hiányával kapcsolatos védekezést illetően megállapította, a Pp. 571. §-a szerinti közérdekű keresetet az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján az ügyész előterjeszthette, ezért eljárásjogi értelemben a perbeli legitimációja fennáll. A keresetösségi jog tényleges megállapíthatósága a per érdemére tartozó kérdés. A keresetlevél a közérdekű kereset előterjesztésével kapcsolatos Pp. 574. §-ában megállapított valamennyi tartalmi kellelkel rendelkezik. Ezért az eljárás megszüntetésének ezen okból sincs helye.

[20] Az alperes érdemi védekezését vizsgálva arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perbeli jogvitában az Fgytv. szabályai alkalmazandók. A fizetési meghagyásos eljárásban kötelezett pozícióban lévők fogyasztói minőségét és a szerződések fogyasztói, szolgáltatói jellegét a szolgáltatói szerződésből eredő követelés többszöri átruházása, az engedményezés nem érinti. Az alperes nem minősül ugyan a fizetési meghagyásos eljárásokban önálló vállalkozásnak, azonban az alapjogviszonyban fogyasztónak minősülő természetes személyeket ennek hiányában is megilleti a fogyasztóvédelem.

[21] Megállapította, a felperes a keresetet a jogosultságban írt 3 éves elévülési időn belül előterjesztette.

[22] Rámutatott, az Fgytv. 39. § (1) bekezdésében írt, a vállalkozás jogszabálysértő tevékenysége akkor valósul meg, ha a vállalkozás valamely konkrét jogszabályhelybe ütköző módon végzi tevékenységét. A felperes által megjelölt jogszabálysértő tevékenységeket vizsgálva a következő álláspontot foglalta el.

[23] A perben nem volt vitás, hogy az alperes a fizetési meghagyásos eljárásokban az anyavállalat jogosultat mint engedményest megillető fogyasztói szerződésekből keletkezett követeléseket érvényesítette, azaz képviselőként járt el. A Szegedi Ítéltábla Pkf.II.20.083/2021/2. számú határozatára utalva elfogadta a felperes álláspontját, hogy e magatartás az Ftv. 10. § (1) bekezdésében írt tilalomba ütközik. Az Ftv. 2. § b) és c) pontja, valamint 3. § (1) bekezdése, továbbá az 1/2012. PJE határozat rendelkezéseiből azt a következtetést vonta le, hogy a fióktelep csak a saját vállalkozási tevékenységével összefüggésben láthat el képviseletet hatóságok előtt és azokkal szemben. Az Fmhtv. 3. § (6) bekezdése és 20. §-a alapján megállapította, hogy a külföldi székhelyű vállalkozás képviseletét a fizetési meghagyásos eljárásban csak a kereskedelmi képviselet, továbbá valamely EGT-tagállam bejegyzett külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe láthatja el. A külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepét a törvény tehát a fizetési meghagyásos eljárásban képviselettel nem ruházza fel. Azzal tehát, hogy az alperes a honlapokon történő hirdetést igénybe vevő természetes személyekkel szemben a szolgáltatási szerződések alapján keletkezett díjfizetési igények érvényesítése során az anyavállalat mint a követelések engedményese nevében és képviseletében járt el, jogsértő tevékenységet folytat.

[24] Utalt arra, az anyavállalat a 2019. június 19-i engedményezési szerződésekkel szerezhetett korábbi követeléseket, ezért a kereseti kérelemtől eltérően a jogsértő tevékenység megállapításánál szükségesnek tartotta az anyavállalatra történő engedményezési szerződéseket is rögzíteni.

[25] Osztotta a felperes álláspontját, hogy az álképviselőre vonatkozó szabályok anyagi jogi szabályok, így utólagos jóváhagyással a jogszabálysértő perbeli képviselőt nem lehet jogszerűvé tenni.

[26] A peradatok alapján bizonyított, hogy az alperes az anyavállalat nevében a jogutódlás folytán 2011. december 29. előtt keletkezett és lejárt követeléseket is érvényesített. Az érvényesített követelések kötelezettjeinek beazonosítható körét, a tényleges követelésállomány lejártát, nagyságát a rendelkezésre álló előzményi szerződések és a 2017. július 19-i engedményezési szerződések tartalma alapján nem látta igazoltnak, e körülményt azonban erre vonatkozó kereseti kérelem és a szerződést kötő felek perben állásának hiányában nem vizsgálhatta. Kiemelte, a felperes keresetében az engedményezési szerződések érvénytelenségének megállapítását nem kérte, az anyavállalat engedményes státuszát vitatta az engedményezési láncolat megszakadása okán. Az engedményezési szerződések létre nem jöttek, illetve érvénytelenségének vizsgálata nem fogyasztóvédelmi, illetőleg közérdekű kereset körében eldöntendő kérdés. A bírói gyakorlat szerint a követeléseket megalapozó engedményezési láncolat megszakítása, a követelések engedményezési szerződésben történő kellő meghatározásának hiánya, az engedményezési szerződések létrejötte, vagy érvénytelensége csupán olyan perben vizsgálható, amelyben a felperes e kérdéseket a kereset tárgyává teszi és amely perekben a szerződést kötő felek perben állnak. Erre figyelemmel az alperes jogsértő magatartását e körben megállapítani nem tudta, az erre vonatkozó megállapítási keresetet elutasította.

[27] Nem találta érdemben vizsgálhatónak azt a jogsértőnek állított magatartást, hogy az alperes az ÁSZF-ekben meghatározott tisztességtelen szerződési rendelkezések alapján túlzott mértékű késedelmi díjakat és kötbérigényeket érvényesített. Az alperes a szerződések megkötésében nem vett részt, a szerződési feltételek tisztességtelenségének vizsgálatára egyedi perekben a szerződést kötő felek, illetve közérdekű perben a tisztességtelen feltételeket alkalmazó vállalkozás perbenállásával kerülhet sor. A felperes a szerződési feltételek érvénytelenségének a megállapítását nem kérte, bírói felhívásra akként nyilatkozott, hogy azt csupán az ítélet indokolásában kéri megállapítani.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[28] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

[29] Elsődleges fellebbezési kérelmét megalapozó jogszabálysértésként a Pp. 342. § (1) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint a kereseti kérelmen túlterjeszkedő az elsőfokú ítéletnek az „ezt meghaladó keresetet elutasító” rendelkezése.

[30] Hangsúlyozta, egy kereseti kérelme volt az alperesi jogsértő tevékenység kapcsán, amelynek indoka a keresetlevelében megjelölt három magatartás. Ezért a jogsértő tevékenység megállapítása kapcsán az elsőfokú bíróság több kereseti kérelem elutasításáról nem is rendelkezhetett volna.

[31] Az elsőfokú bíróság ugyancsak a kereseti kérelmen túlterjeszkedve rögzítette ítéletének mind rendelkező részében, mind indokolásában azt, hogy az alperes anyavállalata az alperes által érvényesített követeléseket engedményezési lánc útján megszerezte. A keresetlevelében kifejtette álláspontját, hogy a 2011. december 29-én kötött engedményezési szerződéssel az alperes anyavállalata csak a honlap üzemeltetéséből eredő követeléseket szerezte meg az engedményezőtől, míg az alperes az általa képviselőként kezdeményezett

fizetési meghagyásos eljárásokban ezt megelőzően keletkezett alapjogviszonyokból származó követelésekre hivatkozott, amelynek tehát az anyavállalat nem engedményese. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette az engedményezett követelés meghatározásával kapcsolatos törvényi követelményeket, továbbá azt is, hogy a 2017. július 19-i szerződések tartalma alapján ezt nem látta igazoltnak, vagyis az elsőfokú bíróság egyetértett azzal az érveléssel, hogy az engedményezési lánc teljessége az alperes által nem igazolható. Az ítélet 2011. december 29. napját követő engedményezési láncolatot is rögzítette, holott keresetében a 2011. december 29. napját követő engedményezések felsorolását nem kérte. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért nem csupán ellentmondásos, hanem e vonatkozásban is túlterjeszkedett a kereseten. Ez olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely a Pp. 381. §-a alapján az ügy érdemi eldöntésére kihatott és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű, ezért az ítélet hatályon kívül helyezése indokolt.

[32] Érdemi fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálatát kérte. Változatlan álláspontja szerint a közérdekű perben a kereseti kérelem érdemben elbírálható, az alperesnek a követelések érvényesítésével kapcsolatos tevékenysége mindhárom érvrendszer alapján jogszabálysértő.

[33] Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az engedményezést érintő per tárgya nem fogyasztóvédelmi, illetőleg közérdekű kereset körében eldöntendő kérdés. Keresete ugyanis nem az engedményezési szerződés létre nem jöttének, illetve érvénytelenségének ítéleti rendelkező részben történő megállapítására irányult, hanem az alperes jogszabálysértő magatartásának a megállapítására az Fgytv. 39. § (1) bekezdése szerinti kereset alapján, így más vállalkozások perben állása nem indokolt e perben, a rendelkezés alapján az ügyész keresetindítási jog illeti meg. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor az anyagi jogi érveket érdemben csak a képviseleti jog kérdésköre kapcsán értékelte. Megismételte a 2011. december 29-i engedményezési szerződéssel összefüggésben az elsőfokú eljárásban kifejtett érveit.

[34] Változatlanul fenntartotta, hogy az alperes tevékenysége azért is jogszabálysértő, mert olyan követelést érvényesít, ami az önmagában is egyértelműen tisztességtelen mértékű késedelmi kamat, kötbér, illetve pótlék kikötés következtében eltúlzott mértékű. E keresetet szintén az Fgytv. 39. §-ának rendelkezései megfelelő alkalmazásával kell megítélni, mert nem arra hivatkozott, hogy az alperes tisztességtelen szerződési feltételeket alkalmaz. A fogyasztók jogban járatlansága jog- és érdekérvényesítő képességük korlátozottsága következtében az alperes fogyasztókat érintő jogszabálysértő tevékenysége a fizetési meghagyásos eljárásban is a fogyasztók érdekeinek sérelmét idézi elő, ezért jogvédelmük közérdekű perben különösen indokolt. Mindezek alapján szükséges a közlemény kiegészítése a kereseti kérelemnek megfelelő megállapítás indokainak megjelölésével.

[35] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az eljárásnak a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel a megszüntetését, másodlagosan az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását és a Magyar Állam első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[36] Az elsőfokú ítélet tévesen rögzítette, hogy (két tag neve) az alperes képviseletre jogosult tagjai. A csatolt cégkivonatokról megállapíthatóan a fizetési meghagyásokat előterjesztő (képviseletre jogosult tag neve) a (anyavállalat neve) törvényes képviselője, valamint mindkét személy az OBH közhiteles nyilvántartásában az anyacég képviselője volt. Mindezen túl az elsőfokú ítélet rendelkező része és indokolása több téves tényállítást tartalmaz, amelyek az ügy érdemi elbírálása szempontjából jelentőséggel nem bírnak.

[37] Téves az a megállapítás, hogy a fizetési meghagyásokat az alperes terjesztette elő, mert azokat (képviseletre jogosult tag neve), az anyacég törvényes képviselője indította.

Az alperes az eljárásokban nem félként, hanem mint a jogosult, azaz a fél képviselője járt el. Megítélése szerint az alperest a képviseleti jog megilleti. Az Ftv. 10. § (1) bekezdésében írt tilalom jogszabály eltérő rendelkezése esetén érvényesül, ezt a jogszabályi tilalmat oldja fel az Ftv. 3. § (1) bekezdés a) pontja, amely lehetővé teszi a képviselet ellátását.

[38] Változatlan álláspontja, hogy a Pp. 59. § (1) bekezdése és az Fgytv. 39. § (1) bekezdése szerinti perindítás jogszabályi feltételei nem állnak fenn, mert a felperes konkrétan meghatározta, felsorolta, mely "fogyasztói" személyeket érint a keresete. A felsoroltakon kívül nincs más, esetlegesen nem meghatározható személy. Nem érvényesülhet továbbá a "jogosult a jogainak védelmére bármely okból nem képes" fordulat sem, mert minden személynek lehetősége volt kifogásait a perben, illetve a fizetési meghagyással szembeni ellentmondásban érvényesíteni, így a képviselettel kapcsolatos kifogásokat is. Ennek alapján megkérdőjelezte a felperes perbeli legitimációját. Hangsúlyozta, az alperes és a felperes által körülírt személyek között semmilyen jogviszony nem jött létre, az alperes ezekben a jogviszonyokban nem minősül vállalkozásnak. Megítélése szerint a fogyasztóvédelem a fogyasztót kizárólag a vele jogviszonyban lévő vállalkozással szemben illeti meg, a követelés jogutódjának képviselőjével szemben azonban nem.

[39] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az Ftv. 18. § (2) bekezdésének a rendelkezését, amely szerint a fióktelepnél foglalkoztatottak a külföldi vállalkozással állnak jogviszonyban, a munkáltatói jogokat a külföldi vállalkozás a fióktelepén keresztül gyakorolja. Ennek alapján nem vitatható, hogy (képviseletre jogosult tag neve) és (képviseletre jogosult tag) az anyacég javára és érdekében járt el, tehát a fizetési meghagyásban rögzített minden feltétel a külföldi vállalkozás vonatkozásában teljesült.

[40] Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 341. § (1) bekezdését, mert az álképviselettel kapcsolatos védekezését az elsőfokú ítélet nem érintette, arra ítéletének indokolásában sem tért ki. Figyelmen kívül hagyta továbbá azt az álláspontját, hogy az a kérdés, jogszerű-e a perbeli képviselet, nem fogyasztóvédelmi, hanem eljárásjogi kérdés, így az ügyész közérdekű keresetindítása jogilag nem lehet megalapozott.

[41] A másodfokú eljárásban bejelentette, hogy az alapító az 1/2022.07.02. számú alapító határozatban a fióktelep megszüntetéséről, a 2/2022.07.02. számú határozatában az anyacég megszüntetéséről döntött.

[42] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte. Előadta, az alperes törlése iránti eljárás az anyacég határozata alapján a Kecskeméti Törvényszék Cégbírósága előtt (.....). számon megindult. A cégbíróság azonban az eljárást a jelen per jogerős befejezéséig a 49. sorszámú végzésében felfüggesztette, amely határozat a Szegedi Ítéltábla (.....) számú helybenhagyó határozatával jogerőre emelkedett. Csatolta az ezt alátámasztó okiratokat.

Az ítéltábla döntésének indokai

[43] Az alperes fellebbezésére és a másodfokú eljárásban tett nyilatkozatára figyelemmel az ítéltáblának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Pp. 379. §-a alapján helye van-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az eljárás megszüntetésének. A Pp. 379. §-a alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel – teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetése oka fennáll – hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti, ha a 240. § (1) bekezdése, vagy a 241. § (1) bekezdése szerinti ok az első-, vagy a másodfokú eljárásban fennáll. Az alperes az eljárás megszüntetése iránti kérelmét a Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontja szerint pergátló ok fennálltára alapította. A Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontja alapján a keresetlevél

visszautasításának van helye, ha a félnek nincs perbeli jogképessége. Ezen ok fennállta esetén a keresetlevél visszautasításának hiányában az eljárás megszüntetésének van helye. A perbeli jogképesség a polgári jog szerinti jogképességhez igazodik, így a perbeli jogképesség megilleti mindazokat a jogalanyokat, amelyeket a Ptk. vagy más anyagi jogi szabály szerint jogok illethetnek, és kötelezettségek terhelhetnek (Miniszteri indokolás a Pp. 33-35. §-aihoz). A perbeli jogképesség megléte ahhoz szükséges, hogy az érintett a polgári perben fél lehessen.

[44] A felperes vonatkozásában fennálló pergátló ok hiányát az alperes arra alapította, hogy a felperes sem a Pp. 59. § (1) bekezdése, sem pedig az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján perindítási jogosultsággal nem rendelkezik, vagyis hiányzik a felperes perbeli legitimációja.

[45] A Pp. 60. § (1) bekezdése szerint abban a perben, amelynek megindítására törvény önállóan jogosítja fel az ügyészt, vagy amelyet ellene lehet indítani, az ügyész a fél jogait gyakorolja. Ezzel összhangban az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. tv. (a továbbiakban: Ütv.) 27. § (2) bekezdése kimondja, hogy az ügyész abban a peres vagy nemperes eljárásban, amelyet törvény alapján indít, vagy ellene indítanak a féllel, azonos jogok illetik meg. Az Fgytv. 39. § (1) bekezdése az ügyészt keresetindítási joggal ruházta fel, tehát rendelkezik perbeli jogképességgel. A perbeli legitimáció (legitimatio ad causam) a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra, a félnek a vitában való érdekeltiségére vonatkozik, vagyis azt jelenti, hogy a felperest – jelen esetben az ügyészt – megilleti az érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció hiánya esetén a bíróság a keresetet ítélettel utasítja el (hasonlóan: BH2001. 388, EBH2005. 1227.I., BDT2003. 758). Az ügyész perbeli jogképességének és aktív perbeli legitimációjának a hiányára alapítottan az eljárás tehát nem szüntethető meg, mert a törvény jogosítja fel az ügyészt a per indítására és abban a fél jogait gyakorolja (BDT2022. 4440, BDT2021. 4354).

[46] Az alperes hivatkozott saját perbeli jogképességének a hiányára is. Ez utóbbira vonatkozó nyilatkozatát csak a másodfokú eljárásban terjesztette elő, ennek azonban érdemi jelentősége nincs, mert a pergátló kifogás fennálltát a bíróságnak az eljárás bármely szakaszában hivatalból kell vizsgálnia. Annak alátámasztásaként azt adta elő, hogy az alapító a 2022. június 2. napján kelt 1/2022.07.02. számú alapító határozatban az alperesi fióktelep, a 2/2022.07.02. számú határozatában pedig az anyacég, a (anyavállalat neve) megszűnéséről rendelkezett. Tény, hogy az alperes az Ftv. hatálya alá tartozó fióktelep, amely a külföldi vállalkozás jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodási önállósággal felruházott olyan szervezeti egysége, amelyet önálló cégformaként a belföldi cégnyilvánításban a külföldi vállalkozás fióktelepeként bejegyeztek. Az Ftv. 3. § (1.a.) bekezdése a fióktelepet a cég neve alatt folytatott tevékenysége tekintetében gazdasági önállósággal ruházta fel, ezáltal jogalany, azaz az Ftv. 4. § (1) bekezdése szerinti cégnyilvántartásba való bejegyzését követően perbeli jogképességgel rendelkezik.

A fióktelep jogképessége – hasonlóan a jogi személyekéhez – megszűnéséig áll fenn. Az Ftv. 23. § (1) bekezdése szerint a fióktelep a cégnyilvántartásból való törléssel szűnik meg. Önmagában tehát a külföldi székhelyű vállalkozás, az anyavállalat megszűnésére vonatkozó döntése nem eredményezi az alperes megszűnését is. Tény, hogy az alapító (anyavállalat neve) kérelmet nyújtott be az alperesi fióktelep törlése iránt a cégbírósághoz. A törlési eljárást azonban a Kecskeméti Törvényszék cégbírósága (...) /49. számú – a Szegedi Ítéltábla (....) számú határozatával jogerőre emelkedett – végzésében felfüggesztette. Az alperes cégnyilvántartásból való törlésének hiányában tehát rendelkezik jogképességgel. Ezért az eljárás megszüntetésének nincs helye.

[47] A felperes elsődleges fellebbezési kérelme a Pp. 381. §-ára alapítottan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. A Pp. 381. §-a szerint a másodfokú

bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése, vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. A felperes eljárási szabálysértésként a Pp. 342. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott, mert álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a kereseten túlterjeszkedett. A kereseti kérelmen való túlterjeszkedés azonban önmagában nem olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú eljárás megismétlését teszi szükségessé, az eljárási szabálysértés ugyanis a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítélet megváltoztatásával korrigálható.

[48] Mindemellett e fellebbezés indokait illetően az alábbiakra mutat rá az ítéltábla.

[49] A felperes álláspontjával szemben a kereset a Pp. 173. § (2) bekezdése szerinti látszólagos tárgyi keresethalmazat. Valamennyi kereset vonatkozásában megegyező a kereseti kérelem (jogsabálysértő magatartás megállapítása, jogsértő tevékenység abbahagyására kötelezés, jogsértéstől való eltiltás, közlemény közzétételére kötelezés), a jogállítás (jogsabálysértő tevékenység folytatása). A felperes által indoknak nevezett további hivatkozás a háromtagú pertárgyfogalom harmadik eleme, a tényállítás.

[50] A látszólagos tárgyi keresethalmazat esetén a felperes több keresetet terjeszt elő, és az egyes kereseteket nem külön-külön, egymástól függetlenül érvényesíti, hanem azok egymástól kölcsönösen függenek, vagy egymást kölcsönösen kizárják. Perbeli esetben a felperes kereseti kérelmei a 21. sorszámú beadványából kitűnően eshetőlegesen. Eventuális kereset esetében a felperes az elsődlegesen megjelölt kereset alaptalansága esetére terjeszti elő a másodlagos, harmadlagos stb. keresetét. A felperes keresetei elbírálásának sorrendjét a fenti beadványában megjelölte. Az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelmet megalapozottnak ítélte, mert szükségtelenül vizsgálta az azt követő kereseti kérelmet és szükségtelenül rendelkezett az alaptalannak ítélt kereset elutasításáról is. Ennek azonban az ítéltábla alábbiakban kifejtett álláspontjára tekintettel érdemi jelentősége nincs.

[51] Ezt követően az ítéltáblának az alperes fellebbezése kapcsán a felperes igényérvényesítési jogosultságát, azaz keresethetőségi jogának fennálltát kellett vizsgálnia.

[52] A felperes keresetindítási jogát az Fgytv. 39. § (1) bekezdésére alapította. E szerint ha a vállalkozás jogsabálysértő tevékenysége a fogyasztók széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körét érinti, vagy jelentős nagyságú hátrányt okoz és az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik, az ügyészt keresetindítási jog illeti meg. Az ügyész az Fgytv. 39. § (1) bekezdésén alapuló keresetindítási joga a vállalkozás Fgytv. hatálya alá tartozó jogsabálysértő tevékenysége körében érvényesül. Az Fgytv. 1. § (1) bekezdése a törvény hatályát akként határozza meg, hogy az – a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel – a vállalkozások azon tevékenységére terjed ki, amely a fogyasztókat érinti, vagy érintheti. Arra, hogy a törvény alkalmazásában ki minősül fogyasztónak, illetve vállalkozásnak, az értelmező rendelkezések adnak iránymutatást. Az Fgytv. 2. § a) pontja alapján fogyasztónak az az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy tekintendő, aki árut vesz, rendel, kap, használ, igénybe vesz, vagy az áruval kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció ajánlat címzettje. A 2. § b) pontja szerint pedig vállalkozás az, aki az 1. § szerinti tevékenységet önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében végzi. A fentiekből következően az Fgytv. rendelkezései a vállalkozás és a fogyasztók egymás közötti olyan jogviszonyában értelmezhetők, amelynek tárgya áru [termék, ingatlan, vagyoni értékű jog, szolgáltatás (Fgytv. 2. § l) pont] szolgáltatása.

[53] A felperes az alperesnek a fogyasztók által kötött szolgáltatási szerződésből eredő követelés érvényesítésével kapcsolatos tevékenységét tekintette az általa megjelölt

három ténybeli alapon jogszabálysértőnek. Az Fgytv. fenti rendelkezéseiből következően az alperesnek a nem az általa a fogyasztókkal kötött szolgáltatási szerződésből eredő követelések érvényesítése iránti tevékenysége nem tartozik az Fgytv. hatálya alatt végzett tevékenységnek, következésképpen a felperes az Fgytv. 39. § (1) bekezdése szerinti keresetösségi joga jelen perben nem áll fenn.

[54] Mindezek miatt az ítéltábla a felperes keresetét elutasította, erre tekintettel pedig a per tárgyává tett jogsértőnek tekintett magatartások érdemi vizsgálatára jelen eljárásban nem kerülhetett sor.

[55] A kereset elutasítására tekintettel az alperes pernyertes, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése és 88. § (2) bekezdése alapján az államot kötelezte a jogi képviseletében felmerült perköltségének a megfizetésére. Az alperes perköltségét a 32/2003. (VIII. 21.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte megállapítani, a 28. sorszámu beadványához díjmegállapodást és költségfelszámítást csatolt. A díjmegállapodás szerint a képviselet munkadíja az okirat szerkesztésért 20.000 Ft/megkezdett óra, tárgyalási jelenlét 80.000 Ft/tárgyalás, továbbá Budapest közigazgatási határain kívüli eljárás esetén alkalmanként 20.000 Ft költségátalány. A csatolt költségjegyzékben összesen 380.000 Ft perköltséget számított fel. Az ítéltábla a perben benyújtott öt beadvány készítésével felmerült 11 óra összesen 220.000 Ft díját, valamint a 2022. április 22. napján tartott tárgyaláson való részvétel 100.000 Ft költségét találta elszámolhatónak a Pp. 81. §-a alapján. A költségjegyzékben okirat tanulmányozás címén 3 órára 60.000 Ft is felszámításra került. A megbízási szerződés azonban ilyen címen való díjmegállapodást nem tartalmaz, ezért azt az ítéltábla figyelmen kívül hagyta.

[56] A felmerült kereseti illeték a Pp. 101. § (6) bekezdése alapján ugyancsak az állam terhén marad, ezért az ítéltábla az alperes illetékfizetésre kötelezését mellőzte.

[57] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – amelyet az előzőekben írtak alapján a keresetnek helyt adó ítéletként kellett értékelni –, a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

[58] A felperes mind a saját, mind pedig az alperes fellebbezése kapcsán pervesztesnek bizonyult, ezért a feljegyzett összesen 96.000 Ft fellebbezési eljárási illeték a Pp. 101. § (6) bekezdése alapján szintén az állam terhén marad.

[59] Az alperes fellebbezésében kérte a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását, a másodfokú eljárással kapcsolatos költségét azonban összegszerűen nem számította fel, ezért arról az ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem rendelkezhetett.

[60] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2023. április 18.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró